GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajatóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

Nr. 7. **Brasiovu 3 Februariu 22 Ianuariu** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Universitate de scientia in Transilvani'a.

I. Intre anii 1849—51 in cateva petitiuni de ale deputatiuniloru romanesci tramise la Vien'a, se cerea intre altele, pentru natiunea romanésca, si Universitate de scientie.

Urlitorii si propunetorii acestui punctu de petitiune au fostu, pre catu -mi aducu amente, repausatii Simionu Barnutiu si Ioane Maiorescu, éra dintre cei cari se mai afla in viétia, A. Tr. Laurianu.

Priceput-au romanii pe atunci tendenti'a acéloru propunetori? Nici una suta de barbati din natiunea intréga, cata se afla locuindu dincóce de Carpati. Toti ceilalti séu dicea curatu, ca romanii n'au nici una trebuintia de universitate, ba eră pe atunci si de aceia, cari nu voiea se audia nici de gimnasie romanesci, pentruca, cum dicea ei cu cea mai mare naivitate copilarésca, „au ungurii si sasii destule gimnasie, se mérga si ai nostrii se invetie pe la acelea.“ Acesta fusese si pretestulu principale, pentru care intre anii 1850 et 1852 se manifestase din óre-care parte una resistentia desperata, de ecs. in contra infiintiarei gimnasiului romanescu din Brasiovu. Éra strainii ce dicea? Ei -si batea jocu adaugundu: Acestea capete ametite, acestea spirite revolutionarie*) au innebunitu de ceru universitate pentru unu poporu de nomadi barbari.

In Iuliu 1852 candu cu caletori'a imperatului prin tiéra, lui Ioane Maiorescu care pe atunci se afla in functiune de translatoru la ministeriulu justitiei in Vien'a, ii casiunà se compuna unu proiectu de petitiune, pe care lu tramise decopiatu la Blasiu, Sibiiu, Brasiovu si pe aiesa, indemnandu-ne cá se o subscriemu spre a cere dela Monarchulu pe atunci Autocratoru, Universitate.

Unu spionu aflandu de conceptulu lui Maiorescu, denunciá lucrulu la gubernatoriulu militariu si civile, C. Schwarzenberg, inse spunendu cu totulu alte mintiuni. Atunci acelu gubernatoriu de una parte chiamà pe repaus. Alex. Siuluțiu la Alb'a Iulia sub nesce preteste de nimicu, unde lu tienù de vorbe seci, pare-mise dóue dile, de alta parte inse dete ordinu ómeniloru sei, cá mergundu la Blasiu, se calce cancelari'a metropolitana, cautandu'i tóte petecutiele de scripte. Totu in acelea dile politiei din Vien'a i se comise cá se calce si locuinti'a lui Ioane Maiorescu, ceea ce se si intemplà cu destula brutalitate, inse nici decum cu resultatulu promisu din partea spurcatului denunciantu.

Destulu inse ca petitiunea pentru universitate fù mai preste totu deochiata. Se intielege, ca ce trebuiea vlachiloru universitate, candu elu avea opinci si una parechie de boi.

De atunci incóce, in anii de antai ai domniei lui Alexandru Ioanu (Cusa), academi'a din Iasi si colegiulu celu mare din Bucuresci s'au prefacutu in universitati romanesci, la care accurgu destui teneri romani tocma si din Transilvani'a.

De atunci incóce unu numeru frumosu de teneri romani face cum póte si cum scie, de imporedia universitati si alte institute superióre din Vien'a, Parisu, Turinu, Bononi'a, Padua, Gratiu, Miunichu, Lipsi'a, Pest'a etc., éra de ar' avea midiulóce materiali, ar' mai merge inca pe atatia.

De atunci incóce, regimulu lui Schmerling proiectase infiintiarea unei bune universitati romanesci aici in Transilvani'a, cu scopu precum dicea insii barbatii de statu de atunci, cá prin asemenea institutu superiore si universale se atraga inca si pe tenerimea din Moldavo-Romani'a si se faca a disparé succesive acele antipathii aprige, care s'au produsu in contra regimului si statului austriacu prin ocupatiunea militaria din 1854/5 si prin maltratarile din acelu tempu, cum si prin unele deviatiuni politice si afronturi diplomatice, despre care se simtiá necesitatea ca trebue se fia corese.

Dela an. 1865 incóce rediendu celi mai buni filii ai natiunei romanesci din Transilvani'a, ca tocma si in acelu progresu, de si linu, inse positivu, reale, vomu fi impedecati prin una reactiune de specie nóua; rediendu anume ca scopulu infiintiarei unei universitati se departa si mai multu de inaintea ochiloru nostrii, -si redusera dorinti'a loru numai la infiintiarea unei academii de drepturi, adica a patr'a parte din una Universitate completa.

Ce au disu si ce mai dicu sofistii si obscurantii la acésta incercare fórte modesta? Academi'a este érasi una nebunía. N'avemu trebuintia de academia. — Si in acésta directiune ei lucra pe sub mana, pentru cá se nu se aléga nimicu nici din acestu proiectu. Acésta o sci si dta, cá si mine si cá multi altii. Intr'acea, celi cari asuda pentru infiintiarea unei academii de drepturi, potu se aiba incai una consolatiune, ca astadi dóra pentru atata lucru nu li se voru mai calca paciuitele locuintie, cá in dilele generariului Welden si ale tiranului Weiss von Starkenfels, care in calitatea sa de directoru alu politiei din Vien'a ceruse dela ministeriu concesiune, cá se póta impusca doisprediece diaristi in midiuloculu unei piatie.

Acestea incercari enumerate pana aici, (scl.) facute pentru realisarea unei universitati si respective a unei academii romanesci, au purcesu dela romani. Se vedemu inse ce pasi s'au facutu in acésta directiune inca si de catra locuitorii unguri ai Transilvaniei.

Dupa mai multe corespondentie si conferentie preliminarie, in an. 1868 se tienù si una conferentia a profesoriloru dela academi'a de drepturi si ai scólei chirurgice din Clusiu, alu carei resultatu a fostu unu memorialu din Aprile 1868 inaintatu la ministeriulu ungurescu, in carele se propune pentru Transilvani'a fundarea unei universitati ungaresci in Clusiu, care ar' fi a se compune din trei facultati, juridica (academi'a de astadi), filosofica cu una ramura de technica superióra, si facultate de medicina (scól'a de chirurgía inavutita si inaltiata la rangu de facultate).

La acea conferentia si la acelu memorialu dedese ocasiune insusi ministeriulu instructiunei publice si gubernialu tierei repausatu in Domnulu (Nr. 6804 an. 1868.)

Fetulu acestoru operate preliminarie fù unu proiectu de lege, carele -si scóte capulu din candu in candu din ciai'a de acte ministeriali, pentru cá se se arate si in faci'a dietei si apoi érasi se dispara. Se cuvene a insemna, ca in acelu proiectu care se compune numai din 6 §§-i, repausatulu br. Eötvös defipsese limpede terminulu deschiderei acelei universitati pe Octobre 1870 (sieptedieci).

Astadi inse din grati'a lui Ddieu scriemu 1872 (sieptedieci si doi), fara cá universitatea se fia deschisa.

Sustienerea universitatei transilvane de trei facultati ar' cere unu venitu anuale de v. a. fl. 125.570, cea mai modesta suma cu care ar' fi in stare de a se sustiené una universitate, érasi din cele mai modeste.

Cá prin trécatu insemnamu, ca prin unu altu proiectu din 1869 se prevediuse in 17 §§-i inca si reformarea universitatei din Pest'a, care in starea sa de astadi departe de a se poté mesura cu alte universitati de unu renume óre-care, e recunoscuta cá una din cele care corespundu mai pucinu dreptéloru asteptari, de si subventiunea ce i se dà dela statu merge pana la 142.612 fl. val. austr. pe fiacare anu.

Conferenti'a profesoriloru academiei din Clusiu, repausatulu gubernìu, ministeriulu, toti recunoscura necesitatea de a se infiintia in Transilvani'a una universitate cu trei facultati, „pentruca — in acésta tiéra suntu dóue miliône locuitori“. Acea universitate inse are se fia maghiara, (!) cá si cum toti séu mai toti locuitorii ar' fi de acea nationalitate. (!)

— Asia déra pentru romani nimicu. (!)

— Nu e dé nasulu loru universitatea. Aici este tiéra ungurésca, cine vrea se invetie mai multe, se invetie la universitatea ungurésca, si punctum.

Ba totusi, se li se concéda ceva si romaniloru, éca ce.

„La universitatea din Clusiu se se propuna pe langa unguresce, inca si nemtiesce si romanesce, prin cate unu profesoriu ordinariu séu estraordinariu, séu celu pucinu prin vreunu docente, tóte acelea discipline, care se tienu de obiectele ecsamenului de statu la ori-care facultate*).

„La ecsamenulu de statu póte se dè respunsu ori-care in acea limba, in care au ascultatu respectiv'a scientia; éra in acestu casu, déca profesoriulu ordinariu nu ar' intielege acea limba, atunci se lu substitue la ecsamenu profesoriulu estraordinariu, respective docentele.“

„Profesorii privati cari voru fi pe langa profesorii ungaresci, potu prelege séu nemtiesce, séu romanesce; éra déca ei ar' prelege nemtiesce séu romanesce asupra unoru scientie, pentru care suntu catedre ordinarie ungaresci, atunci conformu cu §-lu 3 din proiectulu reorganisatiunei universitatei docentii privati dela acceasi se póta spera dela ministeriu subventiune anuale estraordinaria.“

Adica cine face acésta gratia, anume limbei romanesci si scientieloru care ar' fi a se propune intr'ensa? Ca dóra diet'a ungurésca? Ca dóra ministeriulu? Nici ca i dóre capulu de asia ceva. Apoi déra cine? Éca cine. Unu bietu de publicistu pre catu amu aflatu, din partit'a stanga, carele publicase in anulu trecutu una carticica in favórea

*) „Parteigänger“ erá terminulu adoptatu in reporturile oficiali secrete.

*) Cum se scósera ochii romaniloru si cu posturile de suplenti, proiectate, dér' remasera numai proiectate si la academiele din Sibiiu si Clusiu pana adi, in semnu de egale fratitate. — Red.

universitatei transilvane*). In acea carte densulu la pagin'a 33 are si cuventele susu citate.

Si mai inca una concesiune prea gratiósa; acésta inse nu vene dela dn. Mátrai, ci dela ilustr'a conferentia a prea invetiatiloru profesori academici din Clusiu, cari in memorialulu si respective proiectulu loru din 1868 afla cu cale, cá la universitatea din Clusiu se se arunce si natiunei romanesci una cója uscata, adica se i se scótia ochii cu una catedra estraordinaria de limb'a romanésca, alu carei profesoriu se fia platitu cu 300 (trei sute) fiorini v. a., adica tocma cu atata, cu catu se platescu si sierbitorii la fiecare facultate, séu docentii de pe la sate.

Ore de cine au voitu se-si bata jocu dd. profesori din Clusiu cu asemenea propunere? Pe cine au voitu ei se faca de risu? Pe natiunea si limb'a romanésca, séu pe sinesi? Tertium non datur.

Se afle dd. profesori, ca sub asemenea conditiuni si facia cu legea de nationalitati, tenerimea romanésca nu va ave ce se caute la universitatea din Clusiu, ci ea -si va vedé de cale in alte parti. Dupa ce tenerimea incepù a se petrunde si convinge despre necesitatea de a-si complini studiele sale la universitati, la politechnice, la academii de diverse specialitati, ea va si sci se le caute pe acele, ea va merge la universitati si alte institute superióre in acelea tieri, unde se afla atati profesori de renume europénu, adeverati luceferi ai scientieloru, si unde dandu preste popora de origine latina si de spiritu mai omogenu, au se sbea in sufletele loru cu scienti'a inca si conscienti'a nationale limpedita de drojde. — (Va urmá.)

Brasiovu. (Diferite.) Cetatea si districtulu Brasiovului se sbuciuma de 25 de ani, pentru cá se aiba cale ferata; spre acestu scopu anume municipiulu nostru nu a crutiatu nici fatige nici bani. Pre candu publiculu credea ca suntemu mai aprópe de scopu, ne vene scirea fatala, ca consortiulu fratiloru Warring care in an. 1868 se obligase a edifica calea ferata orientala dela Oradea-Clusiu-Seghisiór'a-Brasiovu cu trei ramuri ale ei, érasi va sista lucrurile mai pe tóta lini'a, acum cá si in Decembre 1870, totu din lips'a baniloru. Se pare adica lucru constatatu, ca aici in Transilvani'a inca s'au risipitu fórte multi bani cu totulu indesiertu. In an. tr. lipsea din capitalu $8^1/_2$ mil. fl. v. a. Suntemu curiosi cá se aflamu din cercetarile ce se facu, catu va mai lipsi acuma.

Intr'aceea lips'a midiulócelor de vietiuire in urm'a secerisiului seracu inca si in alu doilea anu, se simte totu mai multu. Se spune cá de siguru, ca in unele parti ale tierei populatiunea va mai avé mamaliga inca numai pana la Aprile a. c. Se transpórta incóce pe tóte passurile tierei sume enorme de bucate, mai alesu inse papusioiu din Romani'a, anume pe passulu Temisiului intra di si nópte sute si mii de cara incarcate; inse pare ca le ai aruncatu intr'unu abisu fiorosu. Ce e dreptu, ca bucatele se cumpara si se transpórta de aici pana in fundulu Secuimei si pana pe la Sibiiu inainte; déra machinele de spirtu consuma sute de mii, prin care cerealiele se scumpescu si mai tare. Amu ajunsu cá se la platimu tóte in pretiu indoitu decum fusesera inainte cu 2 ani, unele si mai scumpu. Carausiea dela Ploiesci pana aici, care mai inainte erá cate $1^1/_2$ dóuedieceriu de 100 ⅏, astadi s'a urcatu la 5 dóuedieceri (Zwanziger) in argintu. Acum de ar' fi una cale ferata intre Transilvani'a si Romani'a in acestea parti, ce n'ar face in interesulu populatiunei! Comerciulu de manufacture inca sufere infricosiatu. Maioritatea profesionistiloru sasi s. a. stà cu manile in sinu, ca nu li se cauta manufactur'a. Multi din ei trecu mereu in Romani'a, unde se asiedia mai vertosu pe la orasie.

*) A Kolozsvári Egyetem mint kulturai szükséglet. Irta Mátrai Ernö. Pest, Aigner Jánosnál. Kolozsvári, Stein Jánosnál. 1871. 4° micu, 70 pag. Pretiulu 60 cr.

Si ce n'ar platí in asemenea tempuri de calamitate intensa preste mai multe tienuturi ale tierei, déca poporulu s'ar fi bucuratu numai cá de 20—30 de ani incóce de una banca ipotecaria, de vreunu institutu, cum este abia astadi tener'a „Albina", de una asia numita cassa de pastrare, de unu munte-de pietate etc., de unde se-si scótia fiecare ajutoriu pecuniariu pentru dile rele.

Voi cei cari voiti a fi conducatori ai poporului, invetiati'lu a castiga, inse a si pastra.

Dela unu tempu incóce se facu si pe la noi incercari de catra unii agenti din Ungari'a, cá se induplece pe familii a se inscrie cu óre-si-care sume si a le platí la nesce consortiuri de maritatu fete si femei vedure. Déra fói'a „Allg. Assecuranz-Journal" din Pest'a Nr. 45 ne spune, ca aceia suntu nesce charlatani, prin urmare se nu intre nimeni in curs'a loru.

In 30 Ian. nóptea s'a intemplatu aici unu ómoru cumplitu. Unu secuiu spargundu la unu locuitoriu anume C. Salvetiu, omu aprópe de 80 de ani, si omorindu'lu ilu si spoliá de banisiorii ce avuse in suma de 80 galbini si in alte sume de alti bani.

Veneri in 25 Ian. cá di de marturía (tergu) intre 11 si 12 óre s'a vediutu aici una din acelea scene barbare, de care astadi abia se mai vedu in Turci'a. Pe strat'a principale numita a Vamei, unu sasu venindu cu caruti'a sa, tragea dupa caru pe unu romanu legatu cu manile in spate, éra de gutu cu unu lantiu, de care lu hatiá sasulu. Nu amu potutu afla de unde erá acea pareche de „frati" transilvaneni si nici causa pentru care sasulu aducea pe romanu cu lantiulu de gutu. Nici pricepemu cum sasulu — in casu de vreunu delictu séu crima —, a potutu usurpa functiunea de gendarmu, de haiducu, de dorobantiu. Speramu ca celelalte dóue foi locali, „Kr. Ztg." et „Nemere", care stau in connexiune cu cercurile oficiali, ne voru informa despre acestu casu barbaru dupa fuintani autentice. —

Comunele! Satele!

Organisarea comuneloru se afla in ajunu. Ministrulu de interne Wilhelm Tóth cu datu 23 Ianuariu 1873 a si emisu unu rescriptu catra municipia pentru efectuarea organisarei comuneloru (art. de lege 18 din 1871 séu legea comunale). Municipiale déra voru pasi la defigerea numerului representantiloru comunali; voru forma consemnatiunile numeloru representantiloru, cari nu cadu sub alegere (si alci virili!) si a consemnatiuniloru alegatoriloru; voru fipsa in statutu cerculu dreptului si alu activitatei membriloru antistici, salariele si personalulu de servitia; se voru imparti satele in notariate cercuali cu fipsarea manipulatiunei casseloru si computeloru comunali. Statutele se voru substerne ministrului spre intarire; asemene defigerea obiecteloru si a modului, cum se se tiena rigorosulu de notariatu si se se tramita intr'unu elaboratu; si unu feliu de regulare, prin care comunele se fia oblegate a pastra padurile cu o manipulatiune securisatória.

Amu ajunsu si la vatr'a nóstra se o regulamu dupa legea emanata in anulu trecutu. Prentii si inteligenti'a romana se studieze bine legea comunale, cá se scia apará drepturile si interesele poporului vetrei sale, iniciandu si pe sateni in pretensiunile legei.

Déca vre cinera a avé legea comunale ca se afla in „Gaz. Trans." din an. tr. 1871 in Nrii dela 79 pana la 85.

Municipiulu are dreptulu regularei comuneloru si cá atare va intreprinde lucrarile preliminari la constituirea comuneloru. Invetiatorii pe viitoriu -si voru implini o detorintia sacra, déca voru deprinde in órele de Dumineci poporulu, cá se se familiarisieze cu recerintiele legei comunale si referintiele ei catra municipiu; ér' la preliminariele constituirei se-si póta fiecare dovedi dreptulu de a-si escercita influintí'a de cive la interesele vetrei si ale averei satului natale, care din caus'a indiferentismului póte deveni despoiatu de venite si averi; si candu se va seraci bunulu comunu alu satului si i se voru sbate tóte isvórele de unii sireti, cari voru afla satulu lui cremene: si celu mai avutu sateanu -si va musca buzele pentru nepasare, pe care o va plati acru cu romanerea indereptu intru tóte. Si in siedietori se devina discursulu de tóte dilele despre dreptulu autonomu? alu comuneloru, despre acurat'a manipulare a averei si despre sperarea interesseloru comunali culturali séu scolari si de posesiune comunale. Cei mai zelosi nationalisti, cei mai conscientiosi barbati, pe cari nici unu interesu nu i potu face vendiatorii, binelui ordinei si causei comunali, acelora se se incredintieze representanti'a saténa, dér' nu renegatiloru nici catielusiloru, cari ciulescu urechile la tóta redicarea sprencenii celoru, ce voru a instraina din averile comune pentru pung'a loru fara fundu! Nu e gluma! —

Inca odata se nu fimu indiferenti facia cu organisarea comuneloru satesci, ca orasie nu prea avemu, cá se nu ne desteptamu intr'o rea deminétia cadiuti cá din podu numai in man'a virililoru séu sub biciusc'a boieresca, cari nu sciu, n'au ingrigitu nici odata de binele comunu alu sateloru séu comuneloru nici de inaintarea poporulu in cultura si prin ea in prosperare, martoru tempului din vecia pana adi, ci ei se au ingrigitu totudéun'a si se voru ingrigi si de aici incolo numai de interesele castei loru, cum se impartia cu tati averi intre boieri, cum au impartitu si pana acum totu, ce vediura, ca se póte apropria, de unele comune remasera pilugu, ér' ei boierii impartisera tóte locurile fara domnu intre nemesi, in locu se le fi lasatu la comune, cá se aiba venite, de unde se ingrigiasca de cultur'a poporului seu. Unu ce monstruosu se innaltia inaintene, si acela e, ca poterea ocsecutiva vre, cá virilii sei se dè si representantiele satene totu in man'a boeriloru si a avutiloru impreuna, in catu bietulu romanu tieranu mai seracutiu va fi eschisu din dreptulu de a poté ingrigi si elu de interesele satului seu, devenindu obagiu politicu si in cercuscriptiunea vetrei strabune! Videant consules, preutii, dascalii si inteligentii, — cá se nu remana romanii dupa gardurile satene in pung'a virililoru si nemesiloru si in comune, ca atunci a pusu de mamaliga tóta democrati'a si prosperitatea poporului solidariu! —

Aici se ve aratati activitatea si mancarimea de activitate toti activistii, ca ce talp'a vietiei nóstre constitutionale o representarea poporului in comune; va fi ea restrinsa si incatusiata, apoi nici ca veti mai poté fi activi. Totu insulu se-si scóta dreptulu de alegatoriu! —

Fagarasiu in 28 Ian. 1872.

Mai de multu tempu a inceputu o clica maghiara din Fagarasiu a bucinâ prin diariele maghiare cate scornituri si fictiuni asupra romaniloru de aici, asia buna-óra in Nr. 9 alu diariului boierescu „Kelet" din Clusiu, aparù un'a corespondentia subsemnata de unu „Dixi", in care salta de bucuria, ca ar' fi triumfatu partit'a guvernementale sub conducerea marelui constitutionalistu Popu Gridanulu, alegundu oficiari municipali, cari suntu credintiosi guvernului. afara de doi, adica: Negrila si Popeneciu, cari de si apartienu partitei nationale romane totusi fura alesi, anumé celu d'antaiu numai prin presiunea si influinti'a domnului capitanu supremu Ladislaus Tamás; óra celu din urma, pentruca este nascutu nemes; si in fine inculpa totu in acésta corespondentia pre toti romanii cu esceptiunea Gridanului si a partitei sale, — ca ar' fi facutu din acestu districtu „purum dominium", éschisandu pre maghiari, si in specia chiaru si pre fostulu protocolistu Kovács János, care de si ar' posede perfectu limb'a romana, si de si ar' fi servitu cu credintia 10 ani acestui districtu, cá unu individu, fórte calificatu, avendu chiaru si censur'a de advocatu, totusi remase fara pane; apoi se bucurá de resultatulu denumiriloru la tribunalulu reg. din Fagarasiu si de simtiementele judecatoriloru romani, cari cu ocasiunea depunerei juramentului refusara a lu depune romanesce, deci gratuléza dlui ministru de justitia pentru denumirea cea nimerita. (?!!)

Dreptu aceea vediendu aceste fictiuni referitórie la organisarea municipale, in interesulu meu si alu publicului romanu -mi tienu de datorintia a descoperi adeverulu.

Organisarea si respective alegerile amploiatiloru decursera in cea mai buna ordine sub intielépt'a conducere a dlui capitanu supremu Ladislaus Tamás, care a candidatu la tóte posturile numai ómeni apti, spre a poté corespunde interesseloru populatiunei districtuale de o parte, éra de alta parte statului, si asia se alesera pentru tóte posturile ómeni calificati, ma cele mai multe posturi se ocupara prin juristi absoluti, practici, provediuti chiaru si cu ecsamenele de judecatori, cari toti servira cá judecatori si in alte posturi de conceptu la

tribunalului fagarasianu, pana candu din grati'a inaltului ministeriu de justitia si a dlui corespondente fura trentiti si neconsiderati la denumiri.

Prin urmare acel'a fù scopulu dlui capitanu supremu, cá se aplice la administratiune ómeni apti, totu acést'a fù si tient'a dlui protopresbiteru Metianu, care in sensulu acest'a a si vorbitu, si in sensulu acest'a a si lucratu in decursulu alegeriloru, éra nu dupa cum afirma dlu corespondinte, care nisufesce in totu modulu a descreditá pre siefulu jurisdictiunei prin scornituri malitióse inaintea regimelui si a lu depopularisá, ceea ce inse nu -ti va succede dle „Dixi", ca-ce te cunóscemu cine esti si ce simtiemente nutresci facia de romani. — Ei bine, dta vorbesci de partite, de si sci pré bine, ca amploiatii se alesera toti prin aclamatiuni, asia déra unde suntu partitele dtale, unde este presiunea dlui capitanu supremu? — La dta in créeri, ca-ci astfeliu n'ai poté scrie fictiuni atatu de grosolane.

Minunatu mai esti dle „Dixi" in corespondenti'a dtale, adi descrii pre unii fosti oficiari judiciari si in specie inainte de denumiri strigai prin tóte diariele maghiare, ca toti functionarii districtuali suntu daco-romanisti, si diametrale opositionali guvernului. Hei! pré curendu ti ai uitatu de aceste fictiuni si te ai intorsu la alte si mai obrasnice; au dóra pre candu scriai acele frase, acei oficiari nu faceau parte din functionarii districtuali? ba din contra faceau, si dta nu i poteai suferi ca pre nisce amploiati bravi, diligenti si patrioti adeverati, dupa cum erau atatu ei, catu si ceilalti colegi ai loru, inse pentru ce strigai atunci diu'a nóptea in contra loru? — Pentru cá se -ti succéda ai trenti dela judecatoria prin seducerea dlui ministru de justitia, si a imple posturile cu cumnati si clientii dtale, asia e dle corespondinte? — Dér' sci dta ce se vorbesce pe la noi, ca dta, cá se poti alunga nisce romani apti, ma chiaru si pe unii maghiari, ai scrisu vice-presiedintelui dela clubulu deakistu din Pest'a d. comite Teleki in numele clubului deakistu de aici, tramitiendui un'a lista de candidati, intre cari figurá cumnatulu dtale, vestitulu Jakab, benedicistulu Stoica si alti clienti de ai dtale, rogandulu, cá in numele clubului deakistu se intervina la dlu ministru, cá se i denumésca, cea ce d. comite a si facutu si aceia se si denumira, in urm'a careia -ti a datu respunsu, pe care dta in alta siedintia a clubului l'ai cetitu, uitandu-ti, ca membrii clubului ti au fostu denegatu o atare procedura intriganta, si asia i ai surprinsu cu falsificatulu dtale; bravo! dle „Dixi"! chiaru contra connationaliloru dtale ai tiesutu intrig'a si scornituri, apoi cum se fia scutiti romanii de malitiile dtale, care le pricepi de minune!

Eu din parte-mi doresc se nu fia asia, pentru ca pré tare ar' fi compromisu dlu ministru, ascultandu de corespondentiele dtale, si delaturandu ómeni apti cu servitiu probatu.

In fine salti de bucuria, ca si cei pucini judecatori romani refusara depunerea juramentului in limb'a loru materna; ast'a asia este, ce se vorbescu; ai tóta dreptatea, dle corespondinte, ca-ci si eu me aflamu pe atunci in sal'a tribunalului si audiui pre unii domni judecatori romani, cum se chiniau cu pronunciarile in limb'a maghiara. — Bravo! dloru judecatori romani, vedeti cum -si batu joculu strainii de dvóstre, ca-ce nu ve respectati nici chiaru limb'a dvóstra, carea dela 1860 fù introdusa cu mare ostenéla prin antecesorii nostri in acestu districtu de oficiósa, si ca atare figurá pana astadi, pana candu éta dvóstra ve fù deodata rusine de ea; inainte numai! inainte! pe acésta cale, ca minunatu ati luat'o!

Dle corespondinte asia déra, ca -ti place cum este compusu tribunalulu? — Credu si suntu convinsu, pentru ca asta -ti este simtiulu de dreptate, cá se vedi la acestu tribunalu numai unguri, si ici colea si cate unu romanu, buna-óra cum e aici 10 maghiari si 3 romani, acestia compunu tribunalulu unei jurisdictiuni curatu romane.

Vedi dle! fratietatea si egal'a indreptatire, care nu te sfiesci a le pronunciá publice spre batujocur'a connationaliloru dtale. Inse dela dta n'asteptu mai multu, fara din contra me miru de dlu ministru de justitia, ca cum a potutu, cá la unu districtu curatu romanescu se denumésca mai totu unguri, si inca de aceia, cari mare parte nu pricepu limb'a poporului, dupa cum pretinde articlulu 44 dela anulu 1868 delaturandu de un'a data pe 12 romani capabili de posturile, in care au functionatu. Ast'a este dreptatea dtale? déca e ast'a, atunci ti-o poftescu dtale, cá numai si numai de o atare dreptate se te bucuri in vecii veciloru, atata dta, catu connationalii dtale, apoi se te vediu, ca ce „jajgate" ai bucinà in lumea larga.

Domnule „Dixi" inca un'a si apoi amu gatatu cu dta. Spune-mi, pentru ce inculpi pre capitanulu supremu, ca n'a denumitu si mai departe pe calificatulu dtale Kovács de protocolistu, ca-ce, déca este acel'a asia aptu, dupa cum pretindi, apoi se lu fi denumitu inaltulu ministeriu de vice-fiscalu, la ceea ce a competitu, séu de archivariu, adica: „Irodatiszt", si se nu denumésca pre cumnatu dtale . ., care nici idea n'are de archiva; si care n'a servitu statului nici macaru o di. Vedi dle corespondinte totu o ramura din dreptatea dtale; asia i ca nu-ti place, ca unu Kovács a remasu fara pane, apoi de noi ce se dicu, ca intre 8000 denumiti, suntu de abia 200 romani si ceialalti toti au remasu in capu de érna pe strate, si totusi cutezi a dice, ca denumirile au produsu multimaire generale in districtu, cu tóte, ca scii ce sensatiune rea au facutu in populatiune.

Vedi dle „Dixi", dta et compania, acum dupa ce, gratia domnului, prin intrig'a vóstra se compuse acestu tribunalu, a carui populatiune consta din 82 mii curatu romane, — totu numai din unguri, incepeti a ve intórce intrig'a contra dlui capitanu supremu Ladislaus Tamás, sperandu, ca asia ve va succede a esoperá la inaltulu regimu si delaturarea acestuia din capulu districtului, vóue totusi nu ve place, pentruca este unu omu dreptu si cá atare nu da ascultare fictiuniloru vóstre tendentióse.

Vedeti, fratiloru romani! din districtulu Fagarasiului, consolidati-ve odata, si luptati toti cá unulu contra acestoru farisei, cari urmarescu scopuri marsiave, spre nimicirea nóstra totala in acestu districtu. — — . . u.

Sibiiu 30 Ian. 1872.

Se suna, ca ordinariatulu archidiecesanu gr. cat. alu Albei Iuliei ar' fi primitu admonitiune dela ministeriulu reg. ung. de cultu si instructiune pentru vreo 53 scóle confesionali, care n'ar corespunde recerintieloru legei scolastice din 1868. Déca ast'a faima e adeverata, nu potemu se ne ascundemu si cu ast'a ocasiune parerea de reu, ca romaniloru gr. cat. nu li s'a concesu tienerea congresului bisericescu metropolitanu, ca-ci numai acest'a e organulu celu mai eficace pentru regularea afaceriloru scolastice dupa recerintiele tempului. Deci déra, dupa parerea nóstra, prosperarea causei scolastice, stà in strinsa legatura cu congresulu metropolitanu, ceremu déra cu tóta staruinti'a congresu, carele in totu respectulu a devenitu o cestiune de urgentia.

In „Sionulu rom." edatu in Vien'a cetiramu programulu unui sinodu provinciale; nu potemu inse sci din ce factori va fi compusu acelu sinodu, amu dori, cá in ast'a privintia se avemu informatiuni dela locurile competente. Speramu, ca fói'a bisericésca, ce a publicatu program'a amentita, se va ocupá cu tractarea acestei cestiuni mai pre largu si nu va dá esplicatiunile si lamuririle necesarie. —

Dela diet'a Ungariei.

La desbaterea bugetului ministeriului pentru aperarea tierei, la pretensiunile tiszaiane, cá se se formeze o armata la dispositiunea parlamentaria, facunduse si alte pretensiuni dela regimu in obiectulu acesta, min. Melchior Lonyay in sied. din 18 Ian. intre altele accentuaza aceste:

„Onor. casa! Tóte se potu pretende dela regimu, una inse inainte de tóte cata se o tienemu inaintea ochiloru: ca legea sustatória inainte de tóte léga atatu pe regimu, catu si cas'a, prin urmare si pe opositiunea ce siede in ea (aplause viue). Determinarea medialoru si a caliloru, cum se se póta ajunge scopulu desemnatu de d. deputatu, e fórte liusiora. E neconditionatu necesariu la acésta, cá inainte de tóte se se modifice acele legi, pe cari in parte le au facutu inaintasii nostrii in an. 1723 (adica art. de lege I, II, III 1723) si prin cari se crea pentru securitatea tierei unu legamentu cu cas'a domnitória si celelalte tieri ale ei; mai de parte trebue se se stramute: art. de lege 12:1867 (alu dualismului), alu carui § 9 spune, ca aperarea intreprindienda si sustienerea securitatei comune cu potere comuna e o astfeliu de oblegamente comuna si imprumutata, care provine deadreptulu din sanctiunea pragmatica, a carei § 12 si 13 demanda chiaru si apriatu despre aperarea comuna; mai incolo legile din an. 1868, cari prescriu poterea de aperare si militi'a. Pana candu sustau aceste legi suntu oblegatórie pentru tiéra." — Pe honvedi se spendéza 30 mil. Diet'a determina numai form'a poterei aperatórie si numerulu recrutiloru, apoi votéza spesele, ér' comand'a si conducerea dupa § 11 alu legei XII 1867 se tiene de drepturile monarchului. Ministeriulu dér' nu póte face proiectu pentru armata, care se stè la ordinea legislativei ungaresci. Militia se afla 150.000, in 2—3 ani se va mari la 350.000 fetiori, numerulu defiptu. Se intielege, ca bugetulu se primi.

In sied. din 19 se finesce votarea bugetului. In sied. 20 Sr. Miletics adresèza catra ministrulu croatu urmatori'a interpelatiune: „Prin ce justifica dlu ministru impregiurarea, ca rescriptulu reg. prin care s'a disolvatu diet'a croata este datatu dela 11 Ianuariu, adica inainte de 15 Ian., diu'a in care s'a deschisu diet'a, prin urmare, mai inainte de ce acést'a a datu séu a potutu dá vreunu semnu despre ecsistinti'a sa, si fara cá se fi potutu face vreo manifestatiune, carea se fi datu causa la disolverea sa?

Interpelantele provóca, mai departe, pre ministri, se respunda catu mai curundu la interpelatiunea sa, relativa la afacerea din Lonjskopolje, ca-ci la din contra dsa va crede, ca acei domni, cari au fostu ministri pe atunci, inca au luatu parte la afacere urtitósa." Interpelatiunea se comunicá ministrului concerninte.

Miletics a fostu propusu, cá ordinatiunile relative la provincialisarea confinieleloru militari, incatu acestea se referescu la confiniele croato-slavone, se se desbata in diet'a croato-slavona, ér' cele ce se feresci la confiniele militarie maghiare se se desbata de una comisiune ad hoc. La acésta desbatere confiniele croato-slavone se fia degia representate in diet'a din Zagrabi'a, ér' comisiunea ad hoc a confinieloru maghiare se-si asterna dorintiele si eventualele gravamine inaintea dietei maghiare.

Col. Tisza dechiara, ca este satisfacutu prin proiectulu guberniulu, prin urmare nu -si mai sustiene propunerea. Miletics -si motivéza propunerea sa de nou si róga camer'a se o primésca. — Vincentiu Babesiu si Nic. Maximoviciu sprijinescu propunerea lui Adamu Lázár, despre sistemisarea stipendieloru pentru ciangai, comisiunea finantiaria observa, cá ministrulu de instructiune se fia invitatu a impartesi din stipendiele ecsistinte si pre tenerii ciangai. Adamu Lázár doresce sistemisarea de stipendie separate. Ministrulu Pauler dechiara, ca in Transilvani'a ecsiste unu fondu de 600.000 fl., éra in Ungari'a de unu milionu, si din aceste fonduri se impartasiescu si ciangaii. Vas. Orbán dechiara, ca e detoritori'a natiunei ungaresci a se ingrigi de consangenii sei din Romani'a.

Vincentiu Babesiu intréba, ca ce ar' dice ungurii candu guvernulu romanu ar' creá stipendie pentru romanii ardeleni si ungureni? La totu casulu acést'a s'ar stigmatisá de agitatiune; dreptu aceea votéza contra propunerei. — Dupa ce mai vorbira Mihailu Tancics si Iuliu Györffy, camer'a admite propunerea comisiunei finantiarie.

Propunerea ministrului de cultu si instructiune publica, privitória la afacerea politechnicului, se accépta fara observatiune, votanduse 12.111 fl. recerintie ordinarie si 12.000 fl. estraordinarie.

Urméza proiectulu de lege privitoriu la intregirea trupeloru ungaresci de linia si a marinei de resbelu. Conformu acestui proiectu de lege contingentulu militariu pre anulu curente ar' consiste din 39.289 recruti si din 3929 reservisti.

Dupa accea se primescu fara observatiune, in generalu si specialu, proiectele de legi, dupa cari, conformu resultatului catagrafiei din urma, din cei 800.000 fetiori din armat'a comuna pre Ungari'a au se cada numai 329.216, in locu de 328.632 fetiori, si altulu, dupa care in comitatulu Belovaru au a se infiintiá dóue batalióne de honvedi.

Urméza la ordinea diilei nunciulu camerei magnatiloru despre modificatiunile facute de magnati la proiectulu de lege industriariu si la celu despre venatu. Intre altele camer'a magnatiloru a modificatu si §-lu 105 din proiectulu de lege industriariu decidiendu, cá cautiunea tipografieloru si a litografieloru se se stérga, éra a diarieloru se se sustiena si pre venitoriu. Modificatiunile se accepta! —

In sied. din 23 Ian. Maximovics pledéza se se voteze 8000 fl. subventiunea gimn. serbescu din Neoplant'a si saluta intentiunea guberniului de a redica unu gimnasiu de statu pentru serbi, inse vre se se redice in altu orasiu.

Deák vorbi cu acésta ocasiune omenesce facia cu tractarea nationalitatiloru (pentruca éca ér' vinu alegerile). Pana acum Deák cu partiti'a sa inca potea arata bunavointi'a in fapta prin modificarea legiloru

asupritórie; dér' totu numai cu vorbe fara fapte nu ne multiamimu. — Hei dela 1861 se fi urmatu macaru o fapta dupa vorbele frumóse, ar' avé acum credieméntu; inse inaintea alegeriloru — la finea dietei — vorba fara fapta n'are credieméntu. —

Ce se atinge de infiintiarea noului gimnasiu cu limb'a instructiunei cea serbésca, dsa e de parerea, cá se se inmultiésca gimnasiele de statu, si déca se sustienu unde-va gimnasie din fundatiuni private, apoi dsa nu afla cu scopu, cá aceste gimnasie se se oprime in modu directu séu indirectu, ca-ci déca ele in privinti'a planului de instructiune voru procede necorectu, guvernulu, care are dreptu de supraínspectiune, le póte impedecá!

Acum s'a propusu infiintiarea unui gimnasiu per excellentiam serbescu. Primirea acestei propuneri nu eschide, cá si in anulu proximu camer'a se decida infiintiarea unoru asemeni gimnasie.

Vorbindu mai departe despre indreptatirea nationalitatiloru pe terenulu instructiunei, apoi despre limb'a instructiunei, care trebue se fia limb'a acelui tienutu, in care se afla gimnasiulu, intre altele dice: Se ni aducemu numai aminte cu ce greutati aveamu se ne luptamu noi in teneretiele nóstre, pentru ca trebuiea se studeamu intr'o limba straina, intr'o limba mórta, si apoi se privimu astadi cu catu este **mai usioru** (!) studiulu pentru acea tenerime, care primesce instructiunea in **limb'a sa materna**. — Totu acést'a stá si pentru nationalitati. . . . Déca voimu se castigamu nationalitatile — continua oratorele — se nu le facemu a crede, ca vremu se le maghiarisamu cu ori-ce pretiu, ci se nisuimu numai se li **escitamu** iubire pentru referintiele unguresci, ca-ci a voi se le stirpesci, ar' fi una barbaria, scelerata chiaru si atunci, candu n'ar fi asia de numerése, incatu si fara de acéea, este cu nepotintia a le nimici.

„A ni le face inimice, ni diace in interesulu nostru. Si in asemene pusetiune se afla si ele (nationalitatile). Déca ele s'ar poté désface de noi si ar' poté formá una natiune mare, atunci asiu intielege una astfeliu de nesuintia. Dér' sub relatiunile politice ale Europei acést'a nu este in potintia. Ambele parti trebue dér' se nesuiésca, a trai impreuna in cea mai buna intielegere."

La fine oratorele apróba planulu ministrului, de a infiintiá unu gimnasiu serbescu nou, dér' nici decum se nu infiintieze in Neoplant'a, unde este dejá unu gimnasiu serbescu; ci in Zomboru séu Becicherecului mare. — Romaniloru nimica?

Ministrulu Pauler -si motiéza intentiunea de a infiintiá noulu gimnasiu in Neoplant'a; de altmintrea inse este gat'a a lu infiintiá si in altu locu.

Vincentiu Babesiu se bucura fórte, ca de asta-data Deák a vorbitu din anima catra nationalitati; regreta numai, ca n'a vorbitu astfeliu la inceputulu dietei, ér' nu acum aprópe la inchiaiarea dietei. Dsa inca ar' vorbí bucurosu in acestu tonu, dér' se teme, ca indata s'ar redicá vreunu oratoru din stang'a si l'ar numí maghiaro-fagu, cum a facutu-o in dilele lui Csernátony. De altmintrea votéza pentru propunerea lui Maximovics, pentru carea se dechiara si Georgiu Stratimirovics.

Mihailu Tancics dice, ca serbii au venitu in tiéra abia de una suta de ani, si acum considera acésta tiéra de a loru; serbii suntu perturbatori si totusi voiescu se li se infiintieze scóle proprie, atunci si jidovii, cari suntu asia de numerosi in Pest'a, inca ar' poté cere scóle proprie; inse ei nu facu acést'a, ci de mici copii invetia unguresce. Oratorele nici nu vre se scia de infiintiarea unui gimnasiu serbescu.

Gabr. Várady protestéza contra asertiunei lui Babesiu, ca stang'a l'ar fi atacatu, candu ar' fi pronunciatu cuvintele esprimate de Franc. Deák. Stang'a si drépt'a, precum si tóte partitele au fostu totudéun'a unite candu a fostu vorb'a de a promove interesele de cultura ale nationalitatiloru (!!). In unu asemenea casu stang'a n'a vorbitu nici unadata contra nationalitatiloru. (Acést'a o dice numai oratorele, dér' Col. Tisza si Csernátony de siguru nu potu afirmá unu astfeliu de neadeveru, dice Rep. „Fed.")

Lud. Csernátony concede, ca póte ar' fi atacatu pre Babesiu, candu ar' fi disu totu acesa cá si Deák. Dér' e diferintia cine si ce dice. Se vede ca Babesiu nici acuma n'a potutu repetá cuvintele lui Deák, fara de a nu suspitioná si afirmá, ca acest'a e numai unu midiulocu de cortesire. (Babesiu protestéza.) Oratorele crede, ca Babesiu e unu maghiaro-fagu, dér' bucatur'a acést'a e prea mare pentru gutulu lui. (Totu asia de mare bucatura e si natiunea romana pentru stomaculu lui Csernátony. Rep. „F.")

Dupa una désbatere mai lunga camer'a respinge tóte emendamentele, afara de cel'a alu ministrului de instructiune, dupa care se decide infiintiarea unui gimnasiu serbescu, éra statorirea locului, unde ar' avé a se infiintiá, se concrede ministrului.

In fine se cetescu a trei'a óra si primescu definitivu proiectele de legi despre recrutarea pre an. 1872, despre rectificarea contingentelui militariu unguresc si despre sporirea batalióneloru de honvedi. Se tramitu camerei magnatiloru. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Citimu in „Romanulu": „S'a publicatu in Constantinopole, unu irade imperatescu, prin care s'a introdusu monopolulu tutunului.

La noi s'a introdusu prin votulu camereloru si, astadi si mane se introduce si timbru. De ce nu? Monopolulu si timbrulu ruinéza producerea si vatama comerciulu; ele dér' trebuiescu introduse grabnicu cá se sleimu producerile tierei si se vatamamu si miculu numeru de comercianti romani ce mai remasera; curendu dér' monopolurile si timbrulu, ca-ci, este disu, ca „prin falimentu vomu ajunge la anecsare." (?) —

— La portulu Zimnicea, in districtulu Teleormanu, s'a decisu a se deschide unu oficiu telegraficu cu servitiulu limitatu. —

Versailles 25 Ian. Adunarea a adoptatu urgenti'a asupra propunerei de a se stabili percepérea de una diecime la francu asupra intrarei la spectacole, concerturi si alte locuri de petrecere. S'a reluatu discutiunea asupra marinei comerciante. Adunarea a decisu cu 505 voturi contra 149 a trece la desbaterea pe articole.

Versailles 27 Ian. Adunarea, continuandu discutiunea in privinti'a marinei comerciante, a respinsu cu 353 voturi contra 289 emendamentulu, care esceptéza cerealele dela aplicarea articuleloru 1 si 2. —

„L'Avenir militaire" dice: guvernulu a dicisu impartirea teritoriului in siése regiuni militari, dandu fiacare cate unu corpu de armata. —

Londonu 26 Ian. Sciri dela Montevideo din 27 Dec. anuncia, ca vasulu „America" a arsu la 24 Dec., mergundu dela Buenos-Ayres la Montevideo. Din 114 persóne, cari compuneau pasagerii si equipagiulu, 87 au arsu séu s'au innecatu.

Rogatiune pentru prunchii romani.

Angeru angerelulu meu,
Rógate lui Ddieu
Pentru sufletielulu meu,
Se nu remanu meteleu; (motoflete)
Ci se 'nvetiu la scóla bine,
Se nu me intréca nime.

Se mi dè Domnulu ajutoriu,
Cá se am la carte sporiu,
Se calcu lumea 'ntr'unu pitioru,
Se 'naltiu pe romani in sboru!
Si copii dela mume
Domnitori se fia 'n lume!

— bu — nu.

De ce nu prenumerati mai multi, cá se potemu scóte si Fói'a p. minte, anima etc.? —

Bibliografia.

La intrebarile care ni se facu din unele parti despre dictionarie si gramatice romano-unguresci si ungaresci-romanesci, ne aflamu in stare se informamu numai despre cele ce cunóscemu noi.

Dictionariulu maghiaru-romanu alu lui Georgie Baritiu. Brasiovu.

Gramatica ungaro-romanésca, de canoniculu Ioane Negrutiu. Blasiu. II edit.

Gramatica romano-ungurésca de profesoru Octaviu Baritiu. Nasendu. II edit.

Vocabulariu micu maghiaru-romanescu, de Octaviu Baritiu.

Gramatica maghiaro-romanésca, de Andreiu Cosma, in Zelau (Zilah).

Altele nu cunóscemu; suntemu inse siguri, ca voliendu seriosu clasile superiori a-si invetia limbele unii dela altii, atunci curendu voru mai esí inca si alte opuri de acestea.

Tóte acestea se potu trage séu de a dreptulu dela auctori, séu si dela diverse librarii, precum:

In Brasiovu: H. Zeidner.

„ Sibiiu: Julius Spreer (Sam. Filtsch), unde se afla si unu numeru considerabile de carti romanesci din mai multe specialitati, pentru care se dà si catalogu tiparitu, destulu de bogatu.

In Clusiu: Ioane Stein.

„ Ladisl. Demjén.

In Maramuresiu-Sigetu: Librari'a Paulu Kibling.

In Aradu: Fratii Bettelheim.

In Lugosiu: Iosifu C. Kremann.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de fisicu montanu in opidulu reg. Abrudu, devenitu in vacantia, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 750 fl. v. a., intertenimentu de calu 120 fl., bani de cortelu 100 fl. si dreptulu de pensiune dupa normele statului, se deschide prin acésta concursu.

Competitorii la acésta statiune au de a-si substerne cererile loru documentate, ca au praxea si pregatirea recerута in facultatea medicinala, si cu deosebire ca au cunoscienti'a limbei romane si a celei maghiare, — adresandule „Comitetului fondului pisetale" in Abrudu, pana la terminulu prefiptu 26 Februariu a. c.

Dela comitetulu fondului pisetale din Abrudu si Rosi'a.

Abrudu in 25 Ianuariu 1872.

Simeonu Balintu m/p.,
1—3 presiedinte.

Banc'a generala de asecuratiune reciproca „TRANSILVANI'A".

Cuponulu actiuniloru nóstre la fondulu de inintemeiare, care decade in 1-a Februariu a. c., se va solví cu 1 fl. 20 cr. la directiunea generala in locu si la directiunile tienutale din Vien'a, Brasiovu, Temisiór'a si Cernauti.

Sibiiu in 22 Ianuariu 1872.

Consiliulu administrativu
alu bancei gen. de asecuratiune reciproca
2—2 „TRANSILVANI'A".

Doritorii de a primi lectiuni private din contabilitate si corespondenti'a mercantile in ori-care limba a patriei, suntu poftiti a se adresa la subscrisulu

I. Ratiu,
1—3 in comtoriulu d. Bányai Bogdán.

Cursurile

la bursa in 1 Febr. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	38	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „	99	„ „
Augsburg	—	—	111 „	75	„ „
Londonu	—	—	113 „	10	„ „
Imprumutulu nationalu		—	62 „	85	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			72 „	30	„ „
Obligatiunile rurale ungare			80 „	30	„ „
„ „ temesiane			78 „	—	„ „
„ „ transilvane			77 „	25	„ „
„ „ croato-slav.			— „	—	„ „
Actiunile bancei	—	—	865 „	—	„ „
„ creditului	—	—	348 „	50	„ „

Redactoru respundietoriu
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.